

SXEDIO.62F

16.2.1926: ΜΕ ΕΙΔΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΤΑΡΓΕΙ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΔΕΚΑΤΗΣ ή ΔΕΚΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΕ ΦΟΡΟΥΣ ΤΣΙΓΑΡΩΝ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ

Η συνεδρία του Νομοθετικού Συμβουλίου στις **16** Φεβρουαρίου **1926** χαρακτηρίστηκε από τους Κυπρίους, Έλληνες και Τούρκους ιστορική γιατί σ' αυτήν η Βρετανική Κυβέρνηση έπαιρνε ένα πρώτο σοβαρό μέτρο για ανακούφιση των Κυπρίων που ήσαν υποχρεωμένοι να παραδίδουν στην Κυβέρνηση το ένα δέκα της παραγωγής τους, τη Δεκαετία ή Δεκάτη όπως ονομαζόταν.

Ήταν ένα αίτημα που χρονολογείτο από το **1878**.

Ωστόσο με την κατάργηση της Δεκάτης η Κυβέρνηση έπρεπε να βρει άλλους τρόπους για να καλύψει τα έσοδά της κι έτσι επέβαλε νέους φόρους ώστε να καλυφθεί το κενό από τη μείωση των εσόδων της, όπως τη ζάχαρη, το άλας και το ψωμί.

Τα πρακτικά της συνεδρίας αυτής, έχουν ως εξής:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ

16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΩΡΑ 2 1/2 Μ.Μ.

(Προεδρία Κυβερνήτου)

Ο Γενικός Εισαγγελεύς καταθέτει **7** Νομοσχέδια. Έπειτα ζητεί τη αναστολή των οργανικών κανονισμών διά να καταθέση **5** επείγοντα νομοσχέδια, εκ των οποίων το εν προνοεί περί του καέντος Κτηματολογίου Κυρηνείας, το άλλο περί καταργήσεως της Δεκάτης και τα υπόλοιπα περί αυξήσεως ή επιβολής φορολογίας, η οποία θα αντικαταστήση το ποσόν το εισπρατιτόμενον πρότερον εκ της Δεκάτης.

Τα έντιμα Μέλη αντιλαμβάνονται το επείγον του ζητήματος.

Τα νομοσχέδια προνοούν περί φορολογίας

ωρισμένων ειδών και εάν δεν ψηφισθούν αυθημερόν, τότε θα γίνουν γνωστά και θα αποφέρουν μεγάλας ζημίας εις τας προσόδους της Νήσου.

Εάν δε δεν πραγματοποιηθώσιν αι προβλεπόμενοι πρόσοδοι, τότε δεν θα καταστή δυνατόν να τροποποιηθή η φορολογία της Δεκάτης, ως επιθυμούν τα έντιμα μέλη και άλλα τα διαμερίσματα της Νήσου.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ενίσταμαι εις την αναστολήν των οργανικών κανονισμών καίτοι εκτιμά τας απόψεις του Γενικού Εισαγγελέως. Δεν είναι ακριβώς ότι η κατάργησις της Δεκάτης αντιπροσωπεύει γενικήν επιθυμίαν των κατοίκων της Νήσου. Υπάρχουν πολλά τμήματα τα οποία δεν επιθυμούν την κατάργησιν της δεκάτης.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ: Η πρότασις μου είναι να ανασταλή το 10 άρθρον των οργανικών κανονισμών και να κατατεθούν τα νομοσχέδια. Όταν κατατεθούν θα διανεμηθώσι και εις τα έντιμα μέλη.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Τότε θα ήτο καλλίτερον να γίνη μία σύσκεψις των Μελών εις τον αντιθάλαμον διά να δυνηθώσι τα Μέλη να ανταλλάξωσι τας γνώμας των επί του ζητήματος.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ: Επειδή το έντιμον Μέλος απευθύνεται προς εμέ επιθυμώ να το υπενθυμίσω παν, ότι είπον άλλοτε εις τον αντιθάλαμον. Εις μίαν περίπτωσιν κατά την οποίαν μετεβλήθη η φορολογία, μυστική πληροφορία ανεκοινώθη και η πληροφορία εγνώσθη εις την Νήσον ολόκληρον. Εγένετο εκμετάλλευσις της πληροφορίας εκείνης και τεράστιαι ποσότητες σπύριτων απεσύρθησαν εκ των τελωνείαν. Αυτό δεικνύει ότι δεν είναι επιθυμητόν να κατατεθούν τα νομοσχέδια και έπειτα να γίνουν γνωστά και ουδέν των Μελών να εξαναγκασθή να δώση την ψήφον του ακουσίως. Είναι ανάγκη τα νομοσχέδια προ της καταργήσεως της δεκάτης να ψηφισθούν.

Η πρότασις της ανατολής ψηφίζεται.

ΓΕΝ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ: Καταθέτει:

1. Νομοσχέδιον περί τελωνειακών τελών και

φόρων καταναλώσεως.

2. Νομοσχέδιον περί τελών των οινοπνευματωδών υγρών.

3. Νομοσχέδιον περί καταργήσεως της Δεκάτης.

4. Νομοσχέδιον περί τροποποιήσεως του Νόμου περί δανείου σπόρου.

5. Νομοσχέδιον περί προσκαίρου προνοίας διά το Κτηματολογικόν γραφείον Κυρηνείας.

Γ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ: Πρέπει να δηλώσω χάριν των μελών ότι το Νομοσχέδιον των οινοπνευματωδών υγρών και το περί τελωνειακών πρέπει να ψηφισθούν, όπως αντικατασταθή η δεκάτη, διότι η Κυβέρνησις θα ευρεθή εις την δυσκολίαν να μη έχη την απαιτούμενην πρόσοδον διά την λειτουργίαν της Κυβερνητικής μηχανής. Εχει ήδη περάση το **1 1/2** μήνας και οι φόροι οι οποίοι θα εισεπράττοντο κατά το διάστημα τούτο εχάθησαν, ενώ η δεκάτη θα καταργηθή, δι' ολόκληρον το έτος. Ο περί οινοπνευματωδών νόμος θα τροποποιήση τον παλαιότερον του **1906** και θα απαλλάξη τα οινοπνεύματα της φορολογίας κατά την εξαγωγήν διά να ενθαρρύνη και ανακουφίση την βιομηχανίαν οινοπνευματών. Πολλά άρθρα του παλαιού περιλαμβάνονται εις τον νέον. Η Κυβέρνησις καταργούσα την δεκάτη προσεπάθησεν όσον το δυνατόν, να φορολογήση την πολυτέλειαν.

Επίσης προσεπάθησεν όπως φορολογία αυτή βαρύνη εξίσου όλας τας τάξεις της κοινότητος. Και εάν ερευνήση κανείς θα ίδη, ότι η φορολογία αυτή επιπίπτει και επί των κυβερνητικών υπαλλήλων και επί άλλων μελών της κοινότητος, ελπίζω ότι τούτο θα εκτιμηθή υπό των εντίμων Μελών ως και όλης της Νήσου.

Η κυριωτέρα διάταξις του νομοσχεδίου είναι ότι επιβάλλει τέλος **6** σελινίων δια παν γαλόνιον πνευματώδους υγρού. Οίνος περιέχων πλέον των **42%** πνευματώδους υγρού της παραδεδεγμένης βαθμομετρικής δυνάμεως (**Proof Spirit**) θα λογίζεται ως πνευματώδες υγρόν.

Είτα ψηφίζεται το περί τελωνειακών τελών, τα

κυριώτερα του οποίου είναι τα εξής:

1. Φόρος καπνού κατεργαζομένου εν Κύπρω από σελ **6-3** εις σελ **9-3**.

2. Αλευρα σελ **1** τον στατήρα.

3. Ζάχαρις **2** γρ. την οκάν αντί **10%**.

4. Τουμπάκι σελ **16** την οκάν αντί σελ **10**.

5. Εισαγόμενος κατειργασμένος καπνός σελ **11-3** αντί σελ **8-3**.

6. Εισαγόμενα σιγαρέττα σελ **18** την οκάν αντί σελ **14**.

7. Σιτάρι ο στατήρ **6** γρ.

8. Μυρωδικά και μεταξωτά **30%** αντί **15%**.

9. Σάκκοι κενοί **15%** πρότερον εξηρούντο.

10. Αλας **3** γρ αντί **2** γρ. την οκάν.

Επειτα κατά την **4.23** ακριβώς ψηφίζεται το νομοσχέδιον διά του οποίου καταργείται ο επαχθέστερος φόρος εν Κύπρω της Δεκάτης. Μετ' αυτού καταργείται και ο φόρος της Ακρίδος.

Επίσης ψηφίζεται το περί δανείου σπόρου τροποποιητικόν νομοσχέδιον. Επειδή κατηργήθη η Δεκάτη, δεν θα υπάρξη υπάλληλος κατά το τρέχον έτος, ο οποίος θα λάβη τον σπόρον από το αλώνι και να τον σφραγίση εις τον σάκκον, αλλά οι ίδιοι οι γεωργοί, οι οποίοι οφείλουν δάνειον, θα τον πάρουν εις τας κυβερνητικάς αποθήκας. Ο νόμος του δανείου σπόρου θα εξακολουθήση και εις το μέλλον.

Επειτα εψηφίσθη και το Νομοσχέδιον περί Κτηματολογικού Γραφείου Κυρηνείας.

Τα προϋπολογιζόμενα ποσά της επιβληθείσης φορολογίας έχουν ως εξής:

1. Αλευρα **6.000** λίρας.

2. Καπνός **30.000**.

3. Οινόπνευμα **24.000**

4. Ζάχαρις **8.000**

5. Σιγάρα εξωτερικού **5.000**

6. Αλας **8.000**

7. Σάκκοι κενοί **3.000**

8. Μεταξωτά και μυρωδικά **2.000**

Εν όλω **86.000** λίραι.
Απαιτούμενη δαπάνη προς είσπραξιν **9.000**
λίραι. Ούτω μένει καθαρόν υπόλοιπον **77.000** λίραι.